

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN BC:SSÄ

Riitta Repo ja Sari Tuovila / 1.4.2021

Liite 1

Asetuksen 10 §	Suora siirto	Arvioijat (vastaavuus, ajantasaisuus)	Ostu-päätös	HOKS-merkintä	Oikeus tarkista mis- ja oikaisup yyntöön	Mahdollisuus korottaa arvosanaa opiskelun aikana	Opintorekisterim erkintä	Todistusmerkintä	Käytäntö BC:ssä
1. VOIMASSA OLEVAT TUTKINNON PERUSTEET (1 MOM), AMMATILLINEN PERUSTUTKINTO. Asiakirjat: toimivaltaisen viranomaisen todentamat tutkinnon osat, ytojen osa-alueet ja opinnot.									
1.1a Ammatilliset tutkinnon osat samasta tutkinnosta	Kyllä, pakolliset tutkinnon osat tunnustetaan aina ja valinnaiset opiskelijan valinnan mukaan.	Ei	Ei.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Ei.	Kyllä perustutkinnoissa.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Opinto-ohjaaja kirjaa osaamisen tunnustamisen Wilmaan. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta kirjauksen tekee koulutusasiantuntija.
1.1b Ammatilliset tutkinnon osat eri tutkinnosta	Tutkinnon osan osaamisen tunnustamisesta sovitaan erikseen.	Ei.	Kyllä.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Ei.	Ei	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Kyllä, kokonaiset tutkinnon osat, viittaus todistuspääntöksen mukaisesti.	Pääsääntöisesti BC:ssä ei osaamisen tunnusteta voimassa olevaa valinnaista tutkinnon osaa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta. Jos opiskelija kuitenkin haluaa, että hänen nykyiseen perustutkintoonsa liitetään 15 osp:n laajuinen tutkinnon osa aiemmasta ammatillisesta tutkinnosta, asiasta päättää hoks-ohjaaja opiskelijaa kuultuaan. Tutkinnon osan tulee tukea BC:ssä suoritettavaa perustutkintoa. Opinto-ohjaaja tekee kirjauksen Wilmaan. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätöksen ja kirjauksen tekee koulutusasiantuntija opiskelijaa kuultuaan.
1.2 Yhteiset tutkinnon osat	Kyllä.	Ei.	Ei.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen 2-4 kohdassa.	Ei.	Kyllä perustutkinnoissa.	Kyllä, osa-alueittain, pakolliset ja valinnaiset erikseen. Viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Kyllä, kokonaiset yhteiset tutkinnon osat, viittaus todistuspääntöksen mukaisesti.	Osaamisen tunnustamisesta tekee ja kirjaa Wilmaan opinto-ohjaaja. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta osaamisen tunnustamisesta tekee ja kirjaa koulutusasiantuntija. Jos yhteisten tutkinnon osien kokonainen tutkinnon osa tulee valmiiksi, opinto-ohjaaja tunnustaa sen ja kirjaa hyväksytyksi. Kesken olevien yto-tutkinnon osien (tutkinnon osasta puuttuu osa-alueiden arviointeja) osalta kirjauksen tekee opintotoimisto opiskelijan valmistumisen yhteydessä ja hyväksymispäätöksen tekee koulutusasiantuntija. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätöksen ja kirjauksen tekee koulutusasiantuntija. Yhteisten tutkinnon osien valinnaisia osa-alueita voidaan osaaminen tunnustaa opiskelijalle 0-9 osp. BC:ssä puuttuvia yto -valinnaisia suoritetaan 3 osp:n laajuisina kokonaisuusina siten, että vaadittava 9 osp tulee täyteen.
1.3 Lukio-opinnot Lukio-opsit 2003 ja 2015 ja 2019	Kyllä. Arvosanojen muuntaminen.	Ei.	Ei.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Ei.	Kyllä perustutkinnoissa.	Kyllä, osa-alueittain, pakolliset ja valinnaiset erikseen. Viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Jos kokonainen tutkinnon osa (Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmistuksia tukevia opintoja 1-25 osp), viittaus todistuspääntöksen mukaisesti.	Lukio-opinnot osaamisen tunnustetaan yhteisiin tutkinnon osiin OPH:n määrärahan mukaisesti. Osaamisen tunnustamisesta tekee ja kirjaa Wilmaan opinto-ohjaaja. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta osaamisen tunnustamisesta tekee ja kirjaa koulutusasiantuntija. Jos yhteisten tutkinnon osien kokonainen tutkinnon osa tulee valmiiksi, opinto-ohjaaja tunnustaa sen ja kirjaa hyväksytyksi. Kesken olevien yto-tutkinnon osien osalta (tutkinnon osasta puuttuu osa-alueiden arviointeja) kirjauksen tekee opintotoimisto opiskelijan valmistumisen yhteydessä ja hyväksymispäätöksen tekee koulutusasiantuntija. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätöksen ja kirjauksen tekee koulutusasiantuntija. Merkonomiopiskelija päättää valinnaisten tutkinnon osien valintojen yhteydessä haluaako hän osaamisen tunnustettavan lukio-opintoja yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja -tutkinnon osaan. Lukio-opinnot korvaavat tällöin yhden 15 osp:n ammatillisen valinnaisen tutkinnon osan. Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnossa lukio-opintoja ei lähtökohtaisesti tunnusteta edellä mainittuun tutkinnon osaan. Väyläopinnoissa olevat merkonomiopiskelijat suorittavat 15 osp ammattikorkeakouluopintoja. Heille ei lähtökohtaisesti tunnusteta lukio-opintoja.

1.4 Korkeakouluopinnot (voimassa olevat opinto-ohjelmat)	Kyllä.	Ei, jos suorasiirto kohtaan korkeakouluopinnot. Kyllä, jos korkeakouluopinnot tunnustetaan yto -osa-alueisiin.	Ei väyläopinnoissa, muissa tapauksissa Kyllä.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Ei	Ei, jos tunnustaminen tehdään kohtaan korkeakouluopinnot. Kyllä, jos korkeakouluopinnot tunnustetaan yhteisiin tutkinnon osiin.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistuspöytäkirjan mukaisesti. Jos ammatillinen valinnainen tutkinnon osa (korkeakouluopinnot 5-15 osp tai Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp), viittaus todistukseen osa-alueittain.	Korkeakouluopintojen tunnustaminen osaksi BC:ssä suoritettavaa perustutkintoa perustuu aina opiskelijan opintojen henkilökohtaistamiseen. Tutkinnon osan tulee tukea opiskelijan ammatillista osaamista, työllistymistä ja jatko-opintoja. BC:n linjausten mukaisesti voimassa olevat korkeakouluopinnot koskevat vain Suomessa suoritettuja korkeakouluopintoja. Korkeakouluopintojen voimassaolo tarkistetaan kyseessä olevan korkeakoulun kotisivuilta opetussuunnitelmista.
2. EI VOIMASSA OLEVAT TUTKINNON PERUSTEET (2 MOM). Asiakirjat: toimivaltaisen viranomaisen arvioimat ja todentamat tutkinnon osat, ytojen osa-alueet ja opinnot.									
2.1 Ammatilliset tutkinnon osat	Ei, arvosanojen muuntaminen tarvittaessa.	Kyllä, kaksi kyseisen koulutuksen järjestäjän arvioijaa, jotka varmistavat opiskelijan osaamisen ajantasaisuuden tunnustettavan tutkinnon osan osalta.	Kyllä.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Kyllä.	Kyllä, perustutkinnoissa.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Kyllä, viittaus todistuspöytäkirjan mukaisesti.	<p>a) Jos opiskelija haluaa ei-voimassa olevan saman alan ammatillisen tutkinnon osan tunnustamista, HOKS-ohjaaja/alan opettaja ja opinto-ohjaaja varmistavat osaamisen ajantasaisuuden ja tekevät yhdessä päätöksen. Opinto-ohjaaja kirjaa päätöksen Wilmaan. Aikuisten oppisopimuskoulutuksessa koulutusasiantuntija tekee osaamisen tunnustamisen päätöksen ja kirjauksen.</p> <p>b) Jos opiskelija ei halua ei-voimassa olevan saman alan tutkinnon osan tunnustamista, mutta hänellä on osaamista, jota voidaan tunnustaa, silloin HOKS-ohjaaja/alan opettaja voi tunnustaa opiskelija aiempaa osaamista ja kirjata suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoihin/osaamistavoitteisiin ja ohjata opiskelijan näyttöön.</p> <p>c) Pääsääntöisesti muun alan tutkinnosta ei tehdä osaamisen tunnustamista, mutta osaamista voidaan tunnustaa esim. yksittäiseen opintoon/osaamistavoitteeseen. Tunnistamista tekee HOKS-ohjaaja/alan opettaja, joka myös kirjaa suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoon/osaamistavoitteeseen.</p>
2.2 Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet 1.8.2015-31.7.2018	Ei, arvosanojen muuntaminen tarvittaessa.	Kyllä (1 arvioija: opo tai koulutusasiantuntija). Vuonna 2015 voimaan tulleiden tutkinnon perusteiden mukaisesti suoritettujen yhteisten tutkinnon osien osa-alueet arvioidaan. ☒	Kyllä.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.	Kyllä.	Kyllä.	Kyllä osa-alueittain, pakolliset ja valinnaiset erikseen, viittaus osa-alueittain kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	(Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistuspöytäkirjan mukaisesti.)	<p>Opinto-ohjaaja tunnustaa yhteisten tutkinnon osien osalta aiemman osaamisen valmiiksi. Opinto-ohjaaja/koulutusasiantuntija kertoo aloitusinfossa osaamisen tunnustamisesta ja antaa ohjeet, jos opiskelija on tyytymätön osaamisen tunnustamiseen tai haluaa korottaa osaamisen tunnustettua arvosanaa. Tässä tapauksessa opiskelija ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan/koulutusasiantuntijaan opintosuunnitelman laatimista varten. Pakollisten ytojen osalta noudatetaan OPH:n laatimaa vastaavuustaulukkoa (Määräys OPH-501-2018). Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p> <p>Opiskelijalle voidaan tunnustaa yhteisiä valinnaisia osa-alueita 0-9 osp. BC:ssä puuttuvia yhteisiä yto-valinnaisia suoritetaan 3 osp laajuisina kokonaisuuksina siten, että vaadittava 9 ops tulee täyteen.</p> <p>Jos yhteisten tutkinnon osien kokonainen tutkinnon osa tulee valmiiksi, opinto-ohjaaja tunnustaa sen ja kirjaa hyväksytyksi. Kesken olevien yto-tutkinnon osien osalta (tutkinnon osasta puuttuu osa-alueiden arviointeja) kirjauksen tekee opintotoimisto opiskelijan valmistumisen yhteydessä ja hyväksymispäätöksen tekee koulutuspäällikkö. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p>

<p>2.3 Atot ennen 1.8.2015 tai vanhemmat</p>	<p>Ei, arvosanojen muuntaminen tarvittaessa.</p>	<p>Kyllä (yksi arvioija: opo tai koulutusasiantuntija)</p>	<p>Kyllä.</p>	<p>Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.</p>	<p>Kyllä.</p>	<p>Kyllä.</p>	<p>Kyllä osa-alueittain, pakolliset ja valinnaiset erikseen, viittaus osa-alueittain.</p>	<p>(Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistuspäättökseen mukaisesti.)</p>	<p>Opinto-ohjaaja tunnustaa yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osalta aiemman osaamisen valmiiksi. Opinto-ohjaaja/koulutusasiantuntija kertoo aloitusinfossa osaamisen tunnutamisesta ja antaa ohjeet, jos opiskelija on tyytymätön osaamisen tunnustamiseen tai haluaa korottaa osaamisen tunnustettua arvosanaa. Tässä tapauksessa opiskelija ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan/koulutusasiantuntijaan opintosuunnitelman laatimista varten. Pakollisten ytojen osalta noudatetaan OPH:n laatimaa vastaavuustaulukkoa (Määräys OPH- 501-2018). Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p> <p>Tunnustamisen yhteydessä opinto-ohjaaja/koulutusasiantuntija kartoittaa opiskelijan osaamisen ajantasaisuuden (onko opiskelija ylläpitänyt atto -opinnoissa tai muissa vastaavissa opinnoissa hankkimaansa osaamista esim. opiskelun, työn, tai harrastusten keinoin). Tarvittaessa opiskelija ohjataan suorittamaan opinto uudelleen avoimeen oppimisympäristöön.</p> <p>Opiskelijalle voidaan tunnustaa yhteisiä valinnaisia osa-alueita 0-9 osp. BC:ssa puuttuvia yhteisiä yto-valinnaisia suoritetaan 3 osp laajuisina kokonaisuuksina siten, että vaadittava 9 ops tulee täyteen.</p> <p>Jos yhteisten tutkinnon osien kokonainen tutkinnon osa tulee valmiiksi, opinto-ohjaaja tunnustaa sen ja kirjaa hyväksytyksi. Kesken olevien yto-tutkinnon osien osalta (tutkinnon osasta puuttuu osa-alueiden arviointeja) kirjauksen tekee opintotoimisto opiskelijan valmistumisen yhteydessä ja hyväksymispäätöksen tekee koulutusjohtaja. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p>
<p>2.4 Lukio-opinnot ennen 2003</p>	<p>Ei, arvosanojen muuntaminen.</p>	<p>Kyllä (1 arvioija: opinto-ohjaaja tai koulutusasiantuntija).</p>	<p>Kyllä.</p>	<p>Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeen kohdassa 2-4.</p>	<p>Kyllä.</p>	<p>)</p>	<p>Kyllä osa-alueittain, pakolliset ja valinnaiset erikseen, viittaus osa-alueittain.</p>	<p>Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistuspäättökseen mukaisesti.</p> <p>Jos ammatillinen valinnainen (Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp), viittaus todistukseen osa-alueittain.</p>	<p>Opinto-ohjaaja tunnustaa yhteisten tutkinnon osalta aiemman osaamisen valmiiksi. Opinto-ohjaaja/koulutusasiantuntija kertoo aloitusinfossa osaamisen tunnutamisesta ja antaa ohjeet, jos opiskelija on tyytymätön osaamisen tunnustamiseen tai haluaa korottaa osaamisen tunnustettua arvosanaa. Tässä tapauksessa opiskelija ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan/koulutusasiantuntijaan opintosuunnitelman laatimista varten. Pakollisten ytojen osalta noudatetaan OPH:n laatimaa vastaavuustaulukkoa (Määräys OPH- 501-2018). Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p> <p>Tunnustamisen yhteydessä opinto-ohjaaja/koulutusasiantuntija kartoittaa opiskelijan osaamisen ajantasaisuuden (onko opiskelija ylläpitänyt atto-opinnoissa tai muissa vastaavissa opinnoissa hankkimaansa osaamista esim. opiskelun, työn, tai harrastusten keinoin). Tarvittaessa opiskelija ohjataan suorittamaan opinto uudelleen avoimeen oppimisympäristöön.</p> <p>Opiskelijalle voidaan tunnustaa yhteisiä valinnaisia osa-alueita 0-9 osp. BC:ssa puuttuvia yhteisiä yto-valinnaisia suoritetaan 3 osp laajuisina kokonaisuuksina siten, että vaadittava 9 ops tulee täyteen.</p> <p>Jos yhteisten tutkinnon osien kokonainen tutkinnon osa tulee valmiiksi, opinto-ohjaaja tunnustaa sen ja kirjaa hyväksytyksi. Kesken olevien yto-tutkinnon osien osalta (tutkinnon osasta puuttuu osa-alueiden arviointeja) kirjauksen tekee opintotoimisto opiskelijan valmistumisen yhteydessä ja hyväksymispäätöksen tekee koulutusjohtaja. Aikuisten oppisopimusryhmien osalta päätökset ja kirjaukset tekee koulutusasiantuntija.</p>

2.5 Korkeakouluopinnot (ei voimassa olevat ohjelmat)	Ei.	Kyllä. 1 arvioija: opinto-ohjaaja tai koulutusasiantuntija, jos kyseessä yto -opinnot. Kyllä, 2 arvioijaa, jos kyseessä ammatilliset opinnot.	Kyllä.	Merkintä Wilman hopsiin (Opinnot-välilehti).	Kyllä.	Kyllä perustutkinnoissa.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistusmääräyksen mukaisesti. Jos ammatillinen valinnainen (Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp), viittaus todistukseen osa-alueittain.	Pääsääntöisesti ei-voimassa olevia korkeakouluopintoja ei BC:ssä osaamisen tunnusteta. Jos opiskelijalla on osaamista, jota voidaan tunnustaa, silloin HOKS-ohjaaja/alan opettaja voi tunnustaa opiskelijan aiempaa osaamista ja kirjata suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoihin/osaamistavoitteisiin ja ohjata opiskelijan näyttöön.
3. ULKOMAALAISET TODISTUKSET									
3.1 Yhteiset tutkinnon osat	Ei.	Kyllä (1 arvioija: opo tai koulutusasiantuntija).	Kyllä.	Merkintä näkyy Wilman hoks-lomakkeella kohdassa 2-4.	Kyllä.	Kyllä perustutkinnoissa.	Kyllä, viittaus kirjataan osaamisen tunnustamisen yhteydessä.	Jos kokonainen tutkinnon osa, viittaus todistusmääräyksen mukaisesti. Jos ammatillinen valinnainen (Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp), viittaus todistukseen osa-alueittain.	BC:ssa selvitetään, onko ulkomainen koulutuksen järjestäjä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä. Ulkomaisen opiskelijan tulee toimittaa alkuperäinen todistus ja virallinen käännös BC:n opintotoimistoon. Hyväksytyt käännöskielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Maahanmuuttajataustaisissa ryhmissä ei osaamisen tunnusteta opiskelijan oman äidinkielen opintoja, vaan opiskelija suorittaa suomen kielen pakolliset ja valinnaiset opinnot BC:ssa. Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen -yto-osa-alueetta ei tunnusteta ulkomaisen tutkinnon suorittaneille opiskelijoille.
3.2 Ammatillinen valinnainen	Ei.	Ei. Ammatilliset näytöt suoritetaan opiskelijan hoks-suunnitelman mukaisesti BC:ssä.	Ei.	Merkintä Wilman hopsiin (Opinnot-välilehti).	Ei	Ei	Ei	Ei.	Ulkomailla suoritettuja ammatillisia opintoja ei BC:ssa tunnusteta. HOKS-ohjaaja /alan opettaja voi tarvittaessa tunnustaa opiskelijan aiempaa ammatillista osaamista ja kirjata siitä suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoon/osaamistavoitteeseen. Osaamista täydennetään HOKS -suunnitelman mukaisesti ja näytöt suoritetaan BC:n hyväksymässä työpaikassa.
4. MUU OSAAMINEN (MOM 3) Mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista.									
4.1 Todennettu osaaminen (todistus), mutta osaamista ei ole arvioitu	Ei.	Ei.	Ei.	Merkintä Wilman hopsiin (Opinnot-välilehti).	Ei	Ei	Ei	Ei.	HOKS-ohjaaja/alan opettaja voi tarvittaessa tunnustaa opiskelijan aiempaa todennettua, mutta ei arvioitua osaamista, ja kirjata siitä suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoon/osaamistavoitteeseen. Osaamista täydennetään HOKS -suunnitelman mukaisesti ja näytöt suoritetaan BC:n hyväksymässä työpaikassa.
4.2 Osaaminen osittain todennettu ja arvioitu (asiakirjojen perusteella arvioijien arvioima)	Ei.	Ei.	Ei.	Merkintä Wilman hopsiin (Opinnot-välilehti).	Ei	Ei	Ei	Ei.	HOKS-ohjaaja/alan opettaja voi tarvittaessa tunnustaa opiskelijan aiempaa osittain todennettua ja arvioitua osaamista ja kirjata siitä suoritusmerkinnän kyseisen tutkinnon osan opintoon/oppimistavoitteeseen. Osaamista täydennetään HOKS -suunnitelman mukaisesti ja näytöt suoritetaan BC:n hyväksymässä työpaikassa.
4.3 Osaamista on, mutta ei ole todennettu eikä arvioitu	Ei.	Ei.	Ei.	Merkintä Wilman hopsiin (Opinnot-välilehti).	Ei	Ei	Ei	Ei.	HOKS-ohjaaja/alan opettaja voi tarvittaessa tunnustaa opiskelijan aiempaa todentamatonta ja arvioimatonta osaamista ja kirjata siitä suoritusmerkintä tai arvosana kyseisen tutkinnon osan opintoon/osaamistavoitteeseen. Osaamista täydennetään HOKS -suunnitelman mukaisesti ja näytöt suoritetaan BC:n hyväksymässä työpaikassa.